

SLOVENSKI NAROD

Izha, vsak dan popoldne, izvešča nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Postna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pričetek nove dobe v odnošajih med Francijo in Nemčijo:

Skupna francosko-nemška deklaracija

S priznanjem obstoječih državnih meja so odstranjeni stoletni spori in otvorjena pot k uspešnemu in prijateljskemu sodelovanju

Pariz, 7. dec. br. Včeraj popoldne sta nemški zunanji minister Ribbentrop in francoski zunanji minister Bonnet v zgodovinski dvorani ur, v kateri so se sklepale vse važnejše pogodbe Francije v zadnjih 70 letih, podpisala skupno francosko-nemško izjavo. Po podpisu sta imela več ur trajajoče razgovore o vseh perečih mednarodnih vprašanjih, zlasti pa o zadevah, ki se nanašajo na poglobitev političnega in gospodarskega sodelovanja med obema državama. Zvečer sta sprejela novinarje in jim pri tej priliki objavila popoldne podpisano skupno deklaracijo, ki se glasi:

Nemški zunanji minister Joachim v. Ribbentrop in francoski zunanji minister Georges Bonnet sta na sestanku v Parizu dne 6. decembra 1938 v imenu in po nalogu svojih vlad sklenila naslednji sporazum:

1. Nemška vlada in francoska vlada sta prepričani, da so miroljubni in dobri sosedni odnošaji med Francijo in Nemčijo najvažnejši element za konsolidacijo Evrope in ohranitev splošnega miru. Obe vladi bosta zaradi tega zavezane svoje sile, da se zagotovi med

obema državama tak razvoj odnošajev. 2. Obe vladi ugotavljata, da med njunima državama ne obstaja več nikakršno teritorialno vprašanje, in svečano priznavata mejo med obema državama, kakršna je sedaj, za končnoveljavno.

3. Obe vladi sta odločeni, ne da bi bili prizadeti odnošaji do tretjih sil, da bosta ostali glede vseh vprašanj, ki se tičejo obeh držav, v medsebojnih stikih ter se o njih posvetovali, če bi bodoči razvoj teh vprašanj mogel dovesti do mednarodnih težkoč.

V potrdilo tega sta obe vladi rodpsali to izjavo, ki stopi takoj v veljavo. Izjava v četrh originalih v francoskem in nemškem jeziku v Parizu, dne 6. decembra 1938.

Joachim v. Ribbentrop,
nemški zunanji minister;

Georges Bonnet,
francoski zunanji minister.

V izjavah, ki so jih prenašali tudi po radiju, sta oba zunanja ministra podčrtala zgodovinski pomen tega dogodka.

Georges Bonnet

francoski zunanji minister, ki je včeraj v imenu Francije podpisal skupno francosko-nemško deklaracijo in s tem ustvaril temelj novih odnošajev med obema državama

Carinska unija med Nemčijo in ČSR?

Chvalkovsky bo pričel v Berlinu važna pogajanja o bodočem sodelovanju ČSR z Nemčijo

Praga, 7. dec. e. Češkoslovaški zunanji minister bo, kakor se je razvedelo v dobro informiranih krogih, obiskal Berlin takoj po vrnitvi zunanjega ministra Ribbentropa. Češki zunanji minister bo z mednarodnimi predstavniki nemške vlade razpravljal o važnih vprašanjih, ki se tičejo odnosov med Nemčijo in češkoslovaško republiko. Najvažnejša vprašanja, ki bodo predmet teh razgovorov so: 1. oskrbovanje češkoslovaške republike s premogom iz rudnikov, ki so v Sudetih pripadli Nemčiji; 2. ureditev železniškega in plovnega ter letalskega prometa med obema državama; 3. možnost carinske ali vsaj

valutarne unije med Nemčijo in ČSR ter 4. vprašanje bodočega kulturnega sodelovanja med obema državama, zlasti vprašanje šolstva. V najkrajšem času bodo obnovljene češke šole v Libercu, kakor je odredil nemški državni komisar.

Varšava, 7. dec. e. Pri določevanju novih meja med Češkoslovaško in Poljsko je, kakor znano, šla meja skozi Moravsko Ostravo, tako da je del mesta pripadel Češki, del pa Poljski. Poljska vlada je zdaj sklenila, da bo odstopila svoj del Češki, tako da bo celotno mesto Moravska Ostrava pripadlo češkoslovaški državi.

Nesreča nemškega letala »Condor«

Nemško uradno poročilo

BERLIN, 7. dec. br. O nesreči, ki je zadela nemško letalo »Condor« na povratku iz Tokija, je bilo danes izdano naslednje uradno poročilo:

Letalo »Condor«, ki je v rekordnem času poletelo iz Berlina v Tokio, je včeraj popoldne startalo v Tokio k povratku. Ko je včeraj jutraj okrog 8. letelo nad Manilo, je vodja letala kapetan Henckel opazil, da je nastal kvar v dovodu bencina. Ker je obstojala nevarnost, da bo letalo treščilo baš na najbolj obljubeno ulico mesta, je odredil, da se spremenilo smer in krenilo na odprto morje. V pravilnem drsalnem poletu se je letalo spustilo na

plitvini blizu obale. Posadka se je rešila, letalo pa bodo ob nastopu oseke potegnili na kopno. Po odredbi direktorja Fockera jih tovorn bodo letalo demontirali in ga prepeljali v Nemčijo.

Po poročilih iz Manile je bila cev za dovajanje bencina iz rezervoarja do motorja na neopaznem mestu navrtana, tako da je med poletom bencin odtekal in je letalo nenadoma ostalo brez pogonskih sredstev. Mislijo, da gre za čin sabotaže. K sreči so kvar še pravočasno opazili, sicer bi bilo letalo treščilo na zemljo in se popolnoma razbilo.

Likvidacija »Železne garde«

Uradno demantirajo vesti o nemirih in naglašajo, da je vlada gospodar položaja

Bukarešta, 7. dec. AA. (DNE) Rumunsko časopisje objavlja poročilo notranjega ministra, ki pravi, da je 318 članov Železne garde iz koncentracijskega taborišča izjavilo, da se odrekajo vsaki po zakonu prepovedani aktivizaciji. V tej izjavi člani Železne garde pozivajo vse svoje prijatelje in znance, naj bodo mirni. Državni podtajnik za tisk in propagando Titeanu je izjavil zastopnikom tujega časopisja, da so senzacionalne vesti o nemirih v Rumuniji popolnoma netočne. V Rumuniji vlada še nadalje red in mir.

Vlada je obenem z oboroženo silo gospodar položaja. Proces likvidacije Železne garde je skoro že končan, kakor to dokazuje izjava 318 članov Železne garde. Dalje je državni podtajnik Titeanu naglašal, da je bila Železna garda v glavnem sestavljena iz brezposelnih intelektualcev in nezadovoljnih. Zaradi tega si vlada prizadeva, da zmanjša brezposelnost med inteligenco. Poleg tega je Železna garda kovala kapital iz židovskega vprašanja. Med teroristi Železne garde so predvsem pripadniki manjšin.

Tuka je postal slovaški junak

Bratislava, 7. dec. AA. Profesor Tuka je smotil prvič prišel v Bratislavo po svoji obsodbi na 10 let robove. Na postaji so ga čakali tisoči Slovkov, ki so ga navdušeno pozdravljali. Tuko je pozdravil načelnik štaba Hlinkove garde Morgas, na peronu pa ga je pozdravila častna četa te garde.

Ko se je posebni vlak s Tuko peljal v postajo, je godba igrala slovaško narodno himno. Deklica, ki se je rodila isti dan, ko je bil Tuka obsojen, mu je izročila šopek cvetja. Na postaji je Tuko še pozdravil podpredsednik Hlinkove stranke Byvan, nakar je Tuka odšel v hotel »Carlton«, kjer ga je sprejel predsednik vlade Tiso. Oba sta nato z balkona hotela prisostvovala mimohodu Hlinkovih gardistov.

Angleška vojska

London, 7. dec. e. Med glavnimi vprašanji, o katerih bodo razpravljali poslanci v angleškem parlamentu, bo tudi vprašanje narodne obrambe in vprašanje o načinu registracije. Po mnenju večine poslancev je uvedba splošne vojskne obveznosti v Angliji zdaj nemogoča, ker bi jo inozemstvo smatralo za izzivanje in ker bi naletela na odpor med narodom. Sedaj ima Anglija 200.000 mož.

Zaupnica Spaaku

Bruselj, 7. dec. AA. DNE. Po zelo živahni razpravi je smotil parlament s 111 proti 49 glasovom izglasoval zaupnico vladi. 21 poslancev pa ni glasovalo. Večina socialističnih poslancev je glasovala proti vladi, nekatere jih je vzdržalo glasovanje in le malo jih je glasovalo za vlado. Tako je nastal v parlamentu čisto nov položaj in ni izključeno, da bo parlament razpuščen in da bodo razpisane nove volitve.

Govori ministrov

Split, 6. dec. AA. Po izredno uspešnih volilnih sestankih v Makarski, Trašnicah, Žrnovnici, Podgorici in v Kozichah, je imel minister Ante Maistrović včeraj uspeh volilni sestanek v Drveniku v makarskem okraju. Sestanka se je udeležilo veliko število strankarskih prijateljev iz Drvenika in ostalih vasi. Ministra Maistrovića so navdušeno pozdravili z navdušenim vzklikanjem in streljenjem s topi. Kraj je bil ozaljsan z velikim številom državnih zastav. Minister Maistrović je v svojem govoru zlasti poudaril delo dr. Stojadinovića v vladi za zboljšanje življenja in dela v primorskih krajih, zlasti pa za rešitev mnogih socialnih vprašanj. Končno je poudaril tudi velike uspehe vlade dr. Milana Stojadinovića v zunanji in notranji politiki. Poslušalci so izvajanja govornika večkrat prekinili in mu burno ploskali. Minister Maistrović je nato odstopal v Makarsko, odkoder bo odšel v Split.

Sinj, 6. dec. AA. Po zborovanju v Dajču je šel minister Kabilin v Sinj, kjer je bilo napovedano zborovanje za 18 ur. Pri vstopu v mesto je ministru pozdravila nepregledna množica ljudstva. Navzoča sta bila tudi oba poslanska kandidata. Ljudstvo je nato v velikem spretevu krenilo skozi Sinj ter vzklikalo neprestano Nj. Vel. kralju, Jugoslaviji, predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, ministru Kabilinu in JRZ. Ko se je navdušenje na zborovališču nekoliko poleglo, je predsednik Obrat Nešković otvoril to veličastno zborovanje. Po njegovem krajšem pozdravnem govoru je govoril minister inž. Nikola Kabilin. V svojem govoru je minister povedal med drugim tole:

Vah. Ze tri dni se mudim v osješkem in vukovarskem okraju. V teh dveh okrajih bomo dobili gotovo absolutno večino glasov. Tako bomo tudi tu, sedeč po tem veličastnem zborovanju, odnesli gotovo zmago. Bratje in prijatelji! 6 dni nas loči še od volitev. Samo še nekaj dni, in stopili bomo na volišče in oddali svoj glas za ono politično skupino za katero mislimo, da je najbolj vredna in najspodobnejša za vodi to državo. Imamo pred seboj dve skupini, ki se borita za zaupanje ljudstva. Prva je dr. Mačkova, druga pa dr. Stojadinovića. Ena od teh skupin je bila vedno za bratsko slogo in sodelovanje, druga pa za neslogo in za razkosanje narodnih sil. Ko je nad nami vladala ona prva skupina, je bil nad nami vedno tujec. In vselej kadar smo bili složni, je zmagala naša narodna stvar, čim so Srbi in Hrvati bili nesložni, nam je vladal tujec. S slogom med Srbi in Hrvati smo podirli na tla vse svoje nasprotnike. S to slogom smo zrušili tudi zadnjega našega tlačitelja, močno Avstro-ogrsko monarhijo. Sloga je imperativ našega naroda. Zato se tudi mi za njo borimo. In kakor smo za časa svetovne vojne pozivali prostovoljce, da s puško in krivo branijo našo domovino, tako danes pozivamo vse Jugoslovane, da se bori za načelo: en kralj, en narod in ena država. Kdor ima pred očmi to načelo, bo glasoval za listo, katere nosilec je dr. Milan Stojadinović. Kdor pa želi, da bi bili uničeni plodovi naših stoletij in kdor si želi preprija in razprtij med brati, naj glasuje za listo dr. Mačka. Program naših nasprotnikov sestoji v želji, da se preuredi naša država. Oni žele iz enotne države ustvariti federacijo. Toda čemu nam bo ta preureditev, ko je bila naša država urejena že leta 1918. Narodno in državno edinstvo je za nas gotova stvar. Vsa naša skrb gre samo za to, da pomagamo našemu ljudstvu, ter da ga dvignemo na gospodarskem, socialnem in kulturnem ter prosvetnem polju. Ko je prišla na oblast vlada dr. Stojadinovića je

smatrala, da je to državo treba okrepiti. Okrepiti pa jo je moglo samo tedaj, če se gospodarsko in ekonomsko dvigne, kajti samo v gospodarsko močni državi je možen napredek. V tem oziru je vlada prišla, ne z obljubami, pač pa z delom. Pa tudi zdaj ne prihajamo, da bi vam samo obljubljali. Ne govorimo o tem, kaj bomo vse storili po 11. decembru. Prihajamo pred vas s plodnim delom, obljubljamo pa vam samo to, da bomo s takšnim delom nadaljevali. Vlada dr. Stojadinovića je smatrala za potrebno, da najprej reši vprašanje kmetov. Pred prihodom dr. Milana Stojadinovića na oblast kmet ni mogel živeti od tega, kar mu je dajalo polje. Poleg tega je bil naš kmet toliko prezadožen, da mu je bil onemogočen normalen razvoj. Vlada dr. Stojadinovića je rešila najprej vprašanje kmetovskih dolgov. To pa še ni bilo dosti. Prizadevala si je, da dvigne cene kmetijskim proizvodom, ki so padle tako nizko. To je bilo tedaj, ko je prevzel oblast v svoje roke dr. Milan Stojadinović. V tem prizadevanju za dvig cene kmetijskim pridelkom je sedanja vlada popolnoma uspešna. Izdanih je bila cela vrsta uredb in novih dogovorov in cene kmetijskim pridelkom so se dvignile na takšno višino, ki omogoča kmetu dostojno življenje. Prav tako se je sedanja vlada brigala tudi za vse ostale družabne sloje. Skrbela je za delavca, uradnika, invalida in druge. Po takšnem delu se vlada dr. Stojadinovića zaveda da ima ljudstvo vanjo popolno zaupanje, in da bo to zaupanje 11. decembra dokazalo s tem, da bo glasovalo za listo dr. Milana Stojadinovića. S tem bo vladi omogočila, da nadaljuje tudi v bodoče s svojim plodovitim delom. Ko je dr. Stojadinovića vlada gospodarsko dvignila državo, je bila prva njena skrb za varovati državne meje. V času, ko je dr. Stojadinović prevzel oblast, naše meje niso bile varne. Obkoljeni smo bili od sovražnikov. Na vsaki strani nam je stal kak sovražnik. Modra zmanja politika dr. Stojadinovića pa je omogočila,

da smo stopili v dobre in prijateljske odnošaje z vsemi našimi sosedi. Tako smo zagotovili mir na mejah. In ko je ves svet pred nekaj tedni trepetal pred vojno nevarnostjo, je vladal v Jugoslaviji mir, za kar se je spet treba zahvaliti dalekovidni zunanji politiki dr. Milana Stojadinovića. Če bi dr. Stojadinović ne storil prav ničesar drugega, kot samo to, da je rešil naši državi mir, bi zaslužil, da mu ljudstvo izkazuje svoje zaupanje.

Na koncu svojega govora je minister Kabilin pozval vse navzočne, naj 11. decembra glasujejo za listo dr. Stojadinovića. Dejal je takole: Vsak, kdor bo glasoval za listo dr. Stojadinovića, bo glasoval za mir, delo in red, varnost, napredek, blagostanje in za nedeljivo in močno Jugoslavijo. Govor ministra Kabilina so navzočni neprestano prekinjali z navdušenimi vzkliki Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, Jugoslaviji in JRZ. Za njim je govoril poslanski kandidat za liško okraj dr. Branko Magarašević.

Ljubljana, 6. dec. AA. Po uspešnih zborovanjih JRZ v Kranju in Radovljici, je smotil notranji minister dr. Anton Korošec prisostvoval tudi volilnemu zborovanju ljubljanskih trgovcev, industrijalcev in obrtnikov, članov JRZ. Ob 20. se je minister dr. Korošec pripeljal z avtomobilom v spremstvu bana dr. Natlačena pred Trgovski dom, kjer so mu priredili lep sprejem. Pri sprejemu so bili med drugimi tudi predsednik krajevnega odbora JRZ ljubljanski župan dr. Adlešič, ljubljanski kandidat Adolf Golia, g. Kavka, član banovinskega odbora JRZ Josip Ažman in drugi odlični prvaki JRZ, za tem mladina JRZ in veliko število članov te stranke. Dvorana Trgovskega doma je bila do kraja polna ljubljanskih trgovcev, industrijalcev in obrtnikov, članov JRZ, ki so ob prihodu ministra dr. Korošca priredili navdušene ovacije ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću, notranjemu ministru dr. Korošcu in JRZ. Zborovanju je predsedoval

Eden — minister za dominione?

London, 7. dec. o. Po zanesljivih informacijah bo sir Anthony Eden v drugi polovici januarja po Chamberlainovem povratku iz Rima imenovan za ministra za dominione. Macdonald, ki poleg kolonijskega vodi začasno tudi ta resor, bo odtlej le še minister za kolonije, vsekakor pa bo ta rekonstrukcija angleške vlade odvisna od uspeha rimskih razgovorov francoskih in angleških državnikov.

Senzacionalen proces v Parizu

Pariz, 7. decembra. br. Pred porotnim sodiščem se je danes pričel senzacionalen proces proti soprogi bivšega ruskega generala Skoblina, ki je obtožena, da je sodelovala pri ugrabitvi generala Miljerja. General Miljer je bil predsednik bivših ruskih bojevnikov. Lani septembra je na tajinstven način izginil iz Pariza. Pozneje so ugotovili, da so ga s pomočjo pobeglega generala Skoblina odvedli agenti GPU v Moskvo. Pri tem jim je pomagala gospa Skoblina, ki je prišla sedaj pred sodišče. Za proces vlada ogromno zanimanje.

Sklicanje francoskega parlamenta

Pariz, 7. dec. a. Ob 10. popoldne je bila seja vlade, na kateri je predsednik republike Lebrun podpisal ukaz o sklicanju parlamenta za 8. december.

Borzna poročila.

Curih, 7. decembra. Beograd 10. — Pariz 11.705, London 20.76, New York 442.125, Bruselj 74.40, Milan 23.23, Amsterdam 240.36, Berlin 177.15, Praga 15.125, Varšava 82.87, Bukarešta 3.25.

g. Josip Bahovec, ki je najprej pozdravil ministra dr. Antona Korošca ter nato poudaril uspešno delo sedanje vlade.

Zatem je dal besedo ministru dr. Antonu Korošču, ki je imel daljši govor o naši notranji in zunanji politiki. Dr. Korošec je posebno poudaril uspešno delo za obnovo naše države. »Naš predsednik vlade dr. Milan Stojadinović«, je dejal dr. Korošec, »je pokazal in dokazal Jugoslovanom in vsemu svetu, da je sposoben državnik in dober gospodarstvenik. Vsi smo priča, kako so tuji diplomati in vsi ostali hvalili modro zunanjo politiko vlade dr. Stojadinovića, ki jo mnoge države žele zdaj posnemati, ker vidijo, da je samo ta politika, to je politika dobrih odnošajev z vsemi sosedi in politika ohranitve starih prijateljev pravilna in uspešna. Našemu predsedniku vlade dr. Stojadinoviću moramo za politiko, stititi za to uspešno našo zunanjo politiko, da o naši notranji politiki niti ne govorimo, kajti nam vsem in naši državi je prinesla notranje pomirjenje. Naši industrijci, trgovci in obrtniki se dovolj poznajo gospodarske sposobnosti našega predsednika vlade dr. Stojadinovića. On je te svoje sposobnosti že dovolj dokazal, Jugoslavija se mora zahvaliti za svoje zadovoljivo gospodarsko stanje in za svoj dvig samo modri in pametni gospodarski politiki našega predsednika Stojadinovića. On ve kaj hoče, ima zelo dobre misli, a kar je glavno ima tudi pogum, da vse svoje ideje tudi uresniči.«

Govor ministra dr. Antona Korošca so vsi navzočni pozdravili z vzkliki Nj. Vel. kralju, Nj. kr. Vis. knezu, namestniku Pavlu, Jugoslaviji, predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, notranjemu ministru dr. Korošču in JRZ. Po končanem govoru se je minister dr. Korošec poslovil od navzočnih. Po njegovem odhodu se je zborovanje nadaljevalo ter so govorili še kandidata Adolf Golia in Kavka ter ljubljanski industrijalec Knez.

